

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **R., s. r. o., T.**, IČO: X., zastúpeného S.-L., s. r. o., D., IČO: X. proti žalovanej: **A. H. – G. A., C.**, IČO: X., zastúpenej JUDr. P. H., advokátom, M., **o zaplatenie 12 540,70 eur (377 801,26 Sk) s príslušenstvom**, vedenej Okresným súdom Bratislava II. pod sp. zn. 25Cb 233/2008, na dovolanie žalovanej proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 2Cob/244/2011-198 zo dňa 23. augusta 2011, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovanej **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Bratislava II. uznesením č. k. 25Cb 233/2008-179 zo dňa 23. 02. 2011 zamietol návrh žalovanej na odpustenie zmeškanej lehoty na podanie odvolania proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II. č. k. 25Cb 233/2008-144 zo dňa 26. 08. 2010.

Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že rozsudkom Okresného súdu Bratislava II. č. k. 25Cb 233/2008-144 zo dňa 26. 08. 2010, ktorým sa žalobca domáhal zaplatenia sumy 12 540,70 eur s príslušenstvom titulom neuhradenia nájomného a služieb s tým spojených, súd prvého stupňa návrhu v celom rozsahu vyhovel a zavial žalovanú na náhradu trov konania. Predmetný rozsudok prevzal právny zástupca žalovanej dňa 03. 11. 2010. Lehota na podanie odvolania začala plynúť dňa 04. 11. 2010 a uplynula dňa 19. 11. 2010. Právny zástupca žalobkyne písomným podaním podaným osobne na súde dňa 20. 01. 2011 požiadal o odpustenie zmeškania lehoty na podanie odvolania z dôvodu jeho práceneschopnosti od 09. 11. 2010 do 14. 11. 2011 pre náhlu závažnú psychiatrickú diagnózu. K návrhu pripojil aj odvolanie proti rozsudku a dôkaz o práceneschopnosti.

Súd prvého stupňa s poukazom na ustanovenie § 58 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O. s. p.) uviedol, že nebol splnený jeden z predpokladov pre odpustenie zmeškanej lehoty, a to ospravedlniteľné dôvody. Z predloženej kópie dokladu o dočasnej práceneschopnosti právneho zástupcu žalovanej vyplýva, že bol práceneschopný od 09. 11. 2010 do 15. 01. 2011 z dôvodu choroby. Nie každé ochorenie účastníka, resp. právneho zástupcu má bezvýhradne charakter ospravedlniteľného dôvodu. Predloženie dokladu o práceneschopnosti samo osebe taký dôvod nepredstavuje. Navyše nie vtedy, ak právny zástupca v inom konaní tunajšieho súdu (úradný záznam zo spisu sp. zn. 58C 203/2009) prevzal dňa 01. 12. 2010 právne zastúpenie navrhovateľa (a zrejme aj absolvoval prvú poradu s klientom), dňa 20. 12. 2010 nahliadol do spisu a dňa 13. 01. 2011 sa zúčastnil pojednávania. V jednom konaní uvedená práceneschopnosť právneho zástupcu žalovanej mu mala znemožniť zapojiť sa do pracovného procesu a hájiť záujmy žalovanej, pričom táto práceneschopnosť mu nebránila vykonávať úkony a zastupovať účastníka konania v inej veci vedenej na Okresnom súde Bratislava II.

Krajský súd v Bratislave na odvolanie žalovanej uznesením č. k. 2Cob 244/2011-198 zo dňa 23. 08. 2011 potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa.

V odôvodnení rozhodnutia odvolací súd uviedol, že v čase, keď nastala práceneschopnosť právneho zástupcu žalovanej, právny zástupca mal už doručený rozsudok o veci samej. Keď u neho nastala prekážka, ktorá mu bránila vo výkone advokácie, mal podľa § 17 ods. 1 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o advokácii) vykonať vhodné opatrenia na ochranu práv a záujmov žalovanej v tejto veci, a to bezodkladne. V plnomocenstve na č. l. 95, ktorým splnomocnila žalovaná JUDr. P. H. na zastupovanie v predmetnej veci, výslovne súhlasila, aby si splnomocnený advokát za seba ustanovil zástupcu a ak ich ustanoví viac, súhlasila, aby každý z nich konal samostatne. V čase nastania prekážky na strane právneho zástupcu žalovanej mohol za seba ustanoviť zástupcu v tejto veci, ktorý by bol mal ešte dostatok času na podanie odvolania. Z podaného odvolania nevyplýva, že by právny zástupca žalovanej, hoci vedel o doručení rozsudku vo veci samej, vykonal bezodkladne úkony na ochranu práv žalovanej – zabezpečenie podania odvolania. Taktiež nevyplýva skutočnosť, že by sa dohodol s iným advokátom, ktorý by ho vo veci zastúpil počas trvania prekážky výkonu advokácie. Keďže

právny zástupca nebol hospitalizovaný, ani inak pripútaný na lôžko, mohol a bol povinný podľa § 17 ods. 1 zákona o advokácii postupovať. Ako vyplýva z úradného záznamu na č. I. 178 v priebehu trvania práceneschopnosti dokonca vykonával určité úkony právnej služby pre iného klienta v inom súdnom konaní. Jeho stav teda nebránil poskytovaniu právnych služieb v inej veci a rozhodne nebránil postupovať podľa § 17 ods. 1 zákona o advokácii. Z týchto dôvodov nemožno v predmetnej veci uznať práceneschopnosť právneho zástupcu žalovanej za ospravedlniteľný dôvod pre odpustenie zmeškanej lehoty na podanie odvolania proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II. č. k. 25Cb 233/2008-144 zo dňa 26. 08. 2010.

Napadnuté uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 14. 10. 2011.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu podala v zákonom stanovenej lehote žalovaná dovolanie z dôvodu, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 O. s. p. (§ 237 písm. f/ O. s. p.), účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom. Dovolateľka poukázala na skutočnosť, že súd prvého stupňa v prejednávanej veci nevykonal žiadne dôkazy, nijakým spôsobom nezisťoval závažnosť práceneschopnosti advokáta, ale aj napriek tomu rozhodol, že mu údajne nebránila vykonávať úkony v predmetnej veci. Odvolací súd odvolanie žalovanej posúdil opäť bez nariadenia pojednávania (§ 115 ods. 1 O. s. p.) a bez akéhokoľvek ďalšieho zisťovania reálneho stavu, na ktorý sa žalovaná odvoláva. Odvolací súd nepostupoval v súlade s ust. § 213 ods. 2 O. s. p. a nevyzval žalovanú, aby sa vyjadrila k použitiu právneho predpisu, ktorý nebol použitý súdom prvého stupňa a tým by sa zabránilo k vydaniu prekvapivého rozhodnutia. Dovolateľka uviedla, že advokát by podľa ustanovenia § 17 ods. 1 zákona o advokácii mohol postupovať, ak by vopred vedel dátum od kedy nebude môcť vykonávať svoju činnosť alebo sa dostane do situácie, ktorá mu fyzicky bráni takúto činnosť vykonávať. V tomto prípade však došlo k neočakávanej udalosti s takými psychickými následkami, ktoré nebolo možné predpokladať. Súdny však skutkový stav neskúmali a návrhmi na dokazovanie sa vôbec nezaoberali. Dovolateľka je toho názoru, že súd rozhodoval arbitrárne a účastníčke konania sa takýmto postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom a celé konanie o odpustenie zmeškanej lehoty je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Dovolateľka ďalej poukázala na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS. 1/02 zo dňa 26. 09. 2002 a na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.

zn. 2Cdo 6/98, sp. zn. 3Cdo 92/96 a sp. zn. 5Cdo 322/2009. Navrhuje, aby dovolací súd zrušil napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

K podanému dovolaniu sa žalobca nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O. s. p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.), najskôr skúmal, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

V zmysle ustanovenia § 239 O. s. p. platí, že ak dovolanie smeruje proti uzneseniu, je prípustné, ak je ním napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O. s. p.), alebo ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. b/ veta prvá O. s. p.). Podľa § 239 ods. 2 O. s. p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Dovoláním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu podľa § 239 O. s. p. nie je prípustné.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 druhá veta O. s. p. ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnúť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O. s. p. bez ohľadu, či to účastník namieta alebo nie, zaoberal sa dovolací súd otázkou, či je dovolanie prípustné podľa § 237 O. s. p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie

proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak konanie, v ktorom bolo vydané je postihnuté jednou z procesných väd, t. j. ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo, alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Dovolateľka existenciu procesných väd konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O. s. p. netvrdila a procesné vady tejto povahy v dovolacom konaní nevyšli najavo. Prípustnosť dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

S prihliadnutím na obsah dovolania a v ňom vytýkané nesprávnosti, ktorých sa mali dopustiť súdy nižších stupňov, sa dovolací súd osobitne zaoberal otázkou, či sa účastníkovi konania postupom súdu neodňala možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.).

Pod odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu konkrétnych procesných práv, ktoré by inak mohol účastník pred súdom uplatniť a z ktorých bol v dôsledku postupu súdu vylúčený. Pod pojmom odňatie možnosti konať pred súdom nemožno vidieť postup, ktorý je v súlade s právnymi predpismi.

Predmetom dovolania je napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, ktorým potvrdil rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne, ktorý zamietol návrh žalovanej na odpustenie zmeškanej lehoty na podanie odvolania proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II. č. k. 25Cb 233/2008-144 zo dňa 26. 08. 2010.

Občianske súdne konanie je ovládané zásadou ústnosti vyplývajúcou z čl. 103 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. Táto zásada je vyjadrená v ustanovení § 115 ods. 1 O. s. p. tak, že ak Občiansky súdny poriadok alebo osobitný predpis neustanovuje inak, nariadi predseda senátu na prejednanie veci samej pojednávanie a predvolá účastníkov. O odpustení zmeškania lehoty v zmysle § 58 ods. 1 O. s. p. rozhoduje súd zásadne formou uznesenia, na neverejnom

zasadnutí bez predvolania účastníkov, a preto nebol povinný nariadiť pojednávanie podľa § 115 ods. 1 O. s. p.

Odvolací súd môže nariadiť pojednávanie a doplniť dokazovanie iba za podmienky, že odvolanie smerovalo proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým sa rozhodlo vo veci samej (§ 214 ods. 1 O. s. p.). Keďže sa nejednalo o prejednanie v merite veci, odvolací súd nebol povinný postupovať podľa § 213 ods. 2 O. s. p., resp. § 213 ods. 3 O. s. p. a taktiež neposúdil predpoklady pre odpustenie zmeškania lehoty podľa iného zákona, ako ho posúdil súd prvého stupňa.

Predpokladom pre odpustenie zmeškania lehoty v zmysle § 58 ods. 1 O. s. p. je: a/ ospravedlniteľný dôvod na strane účastníka, prípadne jeho zástupcu, b/ návrh na odpustenie zmeškania lehoty podaný do 15 dni po odpadnutí prekážky, pre ktorú bol účastník alebo jeho zástupca z konania vylúčený, c/ pripojenie zmeškaného úkonu k návrhu na odpustenie zmeškania lehoty. Skutočnosti uvádzané v návrhu na odpustenie zmeškania lehoty treba v konaní preukázať. Dôkazné bremeno leží na navrhovateľovi odpustenia zmeškania lehoty.

V predmetnej veci obidva sudy správne dospeli k záveru, že sa nejedná o ospravedlniteľný dôvod pre odpustenie zmeškanej lehoty na podanie odvolania. Nesporne z obsahu spisu vyplýva, že právny zástupca v rozhodnom období počas práceneschopnosti poskytoval právne služby klientovi v inom súdnom konaní. To, že odvolací súd v súlade s ust. § 219 ods. 2 O. s. p. na doplnenie správnosti rozhodnutia súdu prvého stupňa poukázal pri hodnotení uvádzaných dôvodov žalovanej, resp. jej právneho zástupcu na porušenie zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii, nemožno považovať za prekvapivé rozhodnutie, ako to nesprávne uvádza dovolateľka v dovolaní, resp. že na uplatnený nárok bol použitý iný právny predpis.

Právne služby na území Slovenskej republiky poskytujú advokáti, ako aj ďalšie fyzické osoby a právnické osoby uvedené v ustanoveniach § 30 písm. b/, c/, d/, e/ a i/ za podmienok a spôsobom ustanoveným týmto zákonom (§ 1). I keď právny zástupca žalovanej je pri poskytovaní právnych služieb nezávislý, ale je zároveň však viazaný všeobecne záväznými právnymi predpismi a v ich medziach príkazmi klienta. Advokátske povolanie možno vykonávať len podľa tohto zákona, a preto bol povinný postupovať podľa

§ 17 ods.1 zákona o advokácii tak, ako to konštatoval odvolací súd a bezodkladne vykonať vhodné opatrenia na ochranu práv a záujmov svojho klienta, t. j. žalovanej.

V spornom prípade nedošlo k naplneniu pojmovému znaku v zmysle § 237 f/ O. s. p.

Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že dovolanie nie je prípustné ani podľa § 239 O. s. p., ani v zmysle § 237 O. s. p., dovolanie žalovanej proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podľa § 243b ods. 5 v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. odmietol, lebo smerovalo proti uzneseniu, proti ktorému tento opravný prostriedok nie je prípustný.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 31. januára 2012

JUDr. Alena Priecelová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová